

Social Policy Ecology Research Institute

Hội Đồng Viện SPERI 2006-2016 Nghị sự và chiến lược phát triển 2016-2025

I. Sử tác TEW/CHESH/CIRD/SPERI/CODE/LISO/CENDI(1994-2015)

Từ khi thành lập SPERI ngày 6 tháng 5 năm 2006, với sự tiếp nối nhân truyền, đồng tâm, hợp lực của tổ chức tiền thân TEW, thế hệ thứ hai là CHESH và CIRD, đã tạo dựng được một nền tảng cơ bản, hội tụ khá đầy nhân cách, bản lĩnh và tinh tự tin để tiếp tục nuôi dưỡng thế hệ thứ ba là SPERI cho tới hôm nay (thiếu 2 ngày) sẽ tròn 10 tuổi (vào ngày mùng 5 tháng 6 năm 2016).

Nhìn lại 10 năm qua, ‘cháu’ SPERI tiếp tục tâm nguyện các bậc Ông Cha, đã không hề biết mệt, dõi theo, chăm sóc, rèn dũa một nền tảng liên thế hệ hôm nay. Những bậc Hiền Nhân vẫn hiện tiền, rực sáng trong từng tâm thức mỗi chúng ta, từ những ngày đầu, điu hiu, le lói, ở căn phòng nhỏ 17 mét vuông tại nhà B6 khu tập thể Kim liên, là Giáo Sư Không Diễn, là giáo sư Lê Văn Khoa, là Giáo sư Nguyễn Quang Hà, là Giáo Sư Võ Quý, Bác Tôn Gia Huyền, rồi theo thời gian, Gia pháp TEW nảy lộc, đâm chồi, nhiều bậc cha anh tiếp nối, Giáo sư Hồ Uy Liêm, Nhà văn Nguyễn Ngọc, Bác Nguyễn Trung, chị Vân, Giáo sư Chayan, Già Thào A Zua, Già Joni, Bác Nguyễn Khắc Thứ, Bác Trần Quốc Việt, anh Nguyễn Đình Anh, Già Xay Khur, Già Chơ Xy, Anh Sôm phong, già Xay Xua Ly Hơ, Bác Nguyễn Hữu Lai, Bác Hoàng Văn Phước, O Trần Thị Bình, O Nguyễn Thị Thứ, Già Vừ A Lệnh, Chị Quảng Thị Viên, Anh Lò Văn Sinh, Già Hà văn Tuyên, Già Hoàng Seo Cầu, Bọ Hiền, Bọ Ka, bạn Sự, bạn Vàng Sín Mìn, bạn Bính, bạn An, bạn Cương, bạn Trung Sơn, bạn Nghiêm Minh Lương, bạn Chí Kiên, bạn văn Dũng, Hải Triều, bạn Nhã, bạn Hòa, bạn Việt-Hòa, bạn Thủy, bạn Phạm Dũng, bạn Châu, bạn Tuấn, bạn Toàn, bạn Hồng, bạn Huệ, bạn Tú, bạn Phương, bạn Thanh, bạn Hằng, bạn Nam Hương, rất nhiều và rất nhiều....nữa; và những người bạn hiền bên kia bán cầu, Kees de Ruiter, Fulco van Deventer, Chris Erni, anh Govert, Thầy Geoff Lawton, Margret, Vera và Niels, thầy Keith Barber, thầy Goeltenboth. Những đồng hành là các đối tác tài chính như IWDA, ICCO, Partner Canada, CCFD, Bán mì cho thế giới, NPA Na Uy, CARITAS, NLI, ESP, đặc biệt là các quý nhân từ phương bắc bạn Geogina, bà Jill Jameson, Bác sỹ Stanly và Uncle Ken, Võ Thanh Sơn, đã đưa lòng tin, gửi gắm cho Gia pháp TEW từ thuở điu hiu, cô quạnh, tiếp hơi thở cho TEW, những hơi thở đầu tiên, dõi theo bước đi của TEW, những bước đi đầu tiên, tạo cho TEW có được sự rạo rức, sung sức và nghị lực, bước những bước đi, chập chững đầu tiên, tới những vùng xa xôi hẻo lánh, thổi vào những trái tim thiếu nhiều cơ hội, chia sẻ với những bản làng trông vắng sự hiểu biết của xã hội bên ngoài, nghèo sự đồng cảm từ những ai sống trong hào hoa phong nhã chốn thị thành. Ôi, trời, đất thật là bao la, lòng người thật là kỳ diệu, đã đan đúc, và thêu dệt nên một ‘*giáo pháp TEW*’, chưa đến lúc đáng tự hào, nhưng cũng đủ ngẩng cao đầu và nói lời không hổ thẹn với bất kỳ ai trên cõi trần này. Dầu trên dặm trường của từng ấy giờ, từng ấy phút, từng ấy giây đã tôi đúc nên Gia pháp hôm nay, “*Lưới khổ đau phiến muộn giăng đầy; Bầu trời xanh vẫn đục như mây; Cõi tâm TEW tịnh lặng không say; Giới trần gian thân tâm đôi ngã; Mạng sống TEW vay mượn luân hồi; Thế từ bi xoay vần nhân quả; Tuệ thiện chân biến diệt thành sinh; Dòng bắt sinh khởi nguồn từ Tịnh; Núi An Lành Sự*”

trụ từ Tâm". Những phút giây khởi niệm nhớ về Bác Cư Hòa Vân, Giáo sư Lê Văn Tiềm, cháu Nguyễn Hữu Bộ, chị Nhung, bạn Susan và cháu Nguyễn Văn Phúc lặng lẽ ra đi trong lúc TEW đang còn nhiều vụng về, bết tắc, chắc chắn linh hồn của họ trường sinh trong mỗi bước chân và hơi thở của chúng ta.

Dẫu vụng về, bết tắc, nhưng với tấm lòng tin yêu vô lượng của các Thầy, các bác, giáo pháp TEW vẫn ngày càng sáng rạng tiền nhân trong cái nghiệt ngã của hôm nay. Những đồng nghiệp đang hành trì trên các nẻo rừng và, tại văn phòng Hà nội, các đồng nghiệp đã chia tay vì những lý do cuộc đời, chúng ta tin rằng gia pháp TEW sống mãi với thời gian và tạo hóa. Bởi đó là một gia pháp nuôi dưỡng *trình bằng hữu và ân nghĩa* giữa chúng ta, giữa chúng ta với mọi sinh linh, giữa vũ trụ bao la này với mọi hành tinh khác trên cõi hằng hà sa kiếp xưa nay.

Tại sao vậy? Bởi vì từng ấy thời khắc ta đã ném, từ những bước chân Giáo sư Lê Văn Khoa *gồng gánh lên mây trời Cao quảng*, Giáo sư Không Diễn cam lòng thối nhẹ những tai ương, *tay trong tay nắm chặt từng bước chân của ba thế hệ*, sáng hôm nay, các Thầy, các bạn vẫn cảm nhận được âm thanh đáng nâng nui, trân trọng, đang du dương, vang vọng của những tháng ngày qua; *"Núi Phù Sừng vô sinh vô diệt; Lòng Lóng Lăn tự Pháp Thân hoại; Tâm thức LISO nhất chính niệm giai; Tắm Hương Kỵa mặn mà giai huynh đệ; Gái có công chồng nào nữ phụ; Cõi Tòng xanh vô tử vô sinh"*. Vào một chiều gió mát tin lành, trung tuần tháng hội Phật, Chủ tịch Nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, đã trao tặng Huân chương Lao động hạng II cho bản! Gia Pháp TEW cũng vì vậy mà nặng gánh tang bồng, sẵn lòng, hữu trí, tiếp tục gieo tâm tuệ, chôn cheo leo nơi núi rừng Kuang Xy, vẫn đứng đó đợi chờ, lời hò hẹn chôn ản thề thuở thanh minh năm 2009, tại rừng thuốc nam bản Lóng lăn, lời thệ nguyện tiếp tục luật tục trong đồng quản trị rừng tâm linh thác Kuang Xy giữa CHESH Lào và đồng chí Sôm phong lúc đang còn là Giám Đốc Sở PAFO.

Được sự nuôi dưỡng của các Thầy, sự động viên của các mẹ, các chị, các già làng và những nông dân nông cốt và, sự đồng tâm hợp lực từ các bạn, hơn hai thập kỷ, em thực sự *"Thảm ơn ai đã vo tròn đời ta; Lãng vào nơi ngõ hẻm chốn rừng già; Lạc lối giữa hương hoa và trái già; Với muện phiền thốn thức chốn Ta Bà; Đắm say tắm nắng ân nghĩa chốn rừng Già"*!

Cuộc gặp mặt hôm nay, lần đầu tiên TEW khởi sinh khái niệm "*bầu*", bởi thế hệ hôm nay, xã hội hôm nay, bản sắc hôm nay và tín nghĩa hôm nay đã khác. Em kính chúc hai thầy và các bạn có một cuộc gặp mặt vui và tràn ngập niềm tin trong mỗi chúng ta. Dẫu sáng nay em đang ngồi trong một căn phòng yên ắng bên kia bán cầu, mảnh trăng tại độ lười liềm *"Một mảnh trăng treo chéch Bán cầu; Soi hình Thiên Tuệ chốn Tâm châu; Một dạ về đi Hương tỏa Phước; Tổ nghĩa Thái Sơn ngát Tình châu"*. Em vui sướng và tự hào vì có hai thầy và các bạn đang thở những hơi thở của gia pháp TEW, đang dõi theo những bước đi của SPERI, chúng ta tin *"TEW đã sống, nên chưa hề sợ chết; Ai chưa sống, nên rất sợ chết; Khi ta sống, chết là vũ hội; Thanh thân cười trước đe búa nghiệp hành; Kẻ diệt sinh dọa- đe là khí vũ; Người vô diệt đe dọa là trò cười; Biết sống rồi, cái chết là chơi; Đường lãng du nhẹ bước chân Tu"*!

II. Lộ trình TEW/CHESH/CIRD/SPERI/CODE/LISO/CENDI (1990s- 2015s)

Ở tuổi 20 (từ những năm 1990s) đến hôm nay, đã qua hai thế kỷ, với ba thế hệ, trải nghiệm không ít thăng trầm, từ những người dân im lặng và cười, thỏn thẹn nhìn, may lắm là cái gật đầu trong đôi mắt cương nghị của các chị, các mẹ, các bà, các ông, các cô, các chú và các bác. Thế rồi, TEW cũng đã mạnh dạn khởi sinh ba vòng luân quần của *đổi tình 'dân - quốc' khát cơ hội được gần nơi 'cha mẹ'; nghèo nỗi đồng cảm, đồng cảnh* nơi hẻo lánh xa xôi. Những lực bất tòng trí đó đã đẩy các mẹ, các chị, các ông, các bà đến khôn cùng là, mất quyền được nói lên nỗi lòng sâu kín và, những hơi thở dài ngao ngán lúc canh trưa giữa rừng xanh bạt ngàn trần trở.

Từ bây giờ đến chừ cũng hơn 20 năm rồi. Nhiều mẹ, nhiều chị đã trở thành thi sĩ của ngưng ngưng bên lển, mạnh dạn cất tiếng nói đầy tự tin và tự hào dân tộc trước ba quân thiên hạ. Nhiều tâm tuệ của các già làng, không chỉ dòng sông Mê kong ở địa đạo Đông Phương, mà hẳn bên kia bán cầu Nam, các già, các mẹ uống nước dòng Amazon đắm đuối tình thâm của vũ trụ bao la, nghĩa trời, đất, ân cây cỏ hoa lá quanh ta; họ đã và đang cất cánh bay cao, bay xa tới tận nhiều diễn đàn và các thư thủ hàn lâm mê mât; một số ngòi bút viết chính sách cho dù bảo thủ và vô tâm thức đến đâu cũng phải nấn dòng, thay chữ. Các mẹ, các chị đã tự khẳng định được chân dung giá trị nguyên tác của tạo hóa trao tặng họ, hình ảnh của họ trong tâm trí của các đức chông, đức chính quyền, đức khoa học đã sửa sai. Giờ đây, ở thập kỷ đầu tiên thiên niên kỷ, với những quaoái ngộ của gần 4 thế kỷ của thiên niên kỷ đã qua, nạn chấp không, chấp trước đã không buông tha đọa đày cho những trường phái văn minh sáo rỗng, chà đạp lên mọi sinh linh bằng mọi giá để thỏa mãn lý và sự, ngao và mạn của những trò phù phiếm ăn xôi, ở thì *'Tham tiền Cột mỡ Lắm anh leo; Hết tiền hết rượu hết ông tôi'* hôm nay và, *chắc chắn trong ba thập kỷ tới*, ở bất kỳ nơi đâu trên hành tinh này, cũng chỉ nói, chỉ viết và chỉ luận bàn về *"người bản địa, về niềm tin phụng thờ thiên nhiên của người bản địa, về tình bằng hữu của họ đối với thiên nhiên, về cây con bản địa, về vốn văn hóa, vốn sinh thái, vốn tri thức, vốn công nghệ đã trở thành thuần phong mỹ tục và định chuẩn ứng xử của họ trong từng hơi thở giữa họ với thiên nhiên"*!. Dẫu rằng, pháp thuật hành trì đó sẽ ra sao, khởi niệm từ chân lương nào, phải được ngộ ra trong mỗi sắc na tự khởi từ mỗi sinh linh trong quan hệ bằng hữu vô lượng giác với mọi sinh linh trên tất cả hành tinh này, cũng như đối với mọi biến kỳ từ các hành tinh khác. Với Gia pháp TEW, mới người cũ ta. Các mẹ, các chị, các anh nay trở thành những *'doanh nhân thời đại trước- già làng'*, đứng lúc nền *'văn minh hiện đại sáo rỗng, lỗi tâm, lỗi tuệ, lấy tiền tệ và dục vọng thỏa mãn cá nhân làm thước đo và định chuẩn'*, đã và đang trên đường xé bóng chiều tà. Những bản làng thuở xưa, nơi TEW bắt đầu, nay đã trở thành bên đố cho những *'doanh nhân tiền tệ'* thêm thường từng hơi thở, từng hương vị của thiên nhiên, từng giấc ngủ dưới mái rừng, mà chưa có một siêu phát minh nào, có thể tạo ra hơi mát diệu kỳ từ *'điều hòa của tạo hóa trao tặng muôn loài ở giữa rừng già'!*?

Cảm tạ suốt đời các già làng, các mẹ, các chị, các Thầy, các Bác, thế hệ thứ ba của gia pháp TEW, là SPERI, là LISO, là CENDI cùng với nhiều làng bản, đã giải được ba vòng luân quần của *đổi chia sẻ, của khát cơ hội; và của nghèo đồng cảm* trong hơn 20 năm qua.

Các chị đã đứng lên (*quyền đất đai*); các mẹ đã mỉm cười (*quyền phụng dưỡng núi rừng*); và các già đã vui nổi trần trở đêm ngày về thân phận bất hạnh của núi rừng (*quyền thực hành, quyết định và được thờ phụng núi rừng trong không gian tồn sinh của họ*), đã trở về trong tình thương yêu và ân nghĩa của họ, tuy những thành tựu mà gia pháp TEW tạo dựng được cùng bà con làng bản đây đây chỉ là hạt cát giữa đại tràng.

Những thành tựu đó sẽ tiếp tục ngày càng sâu, càng tỉ mỉ, càng kỹ lưỡng trong giai đoạn 2015-2025. Mọi sự nỗ lực sẽ không ngoài quỹ đạo này. Được các Thầy, các bạn, các già làng, các nông dân nông cốt tiếp tục chung chần chung gối trên con đường trường chinh này, chắc chắn gia pháp TEW ngày một ngoan hiền hơn để xứng đáng với những gì mà các Thầy, các Bác - bậc hiền nhân đã, đang và sẽ dõi theo từng ngày.

II. KHUNG ĐỊNH HƯỚNG VÀ BƯỚC ĐI 2015-2025 (*xem annex 1*)

Nhân truyền¹ là chìa khóa mở đường, Pháp truyền² là hơi thở, Dưỡng Đạo³ là tâm tuệ tự tin ở nền tảng gia pháp TEW, tiếp tục dõi theo ba vòng luân quản 1) Bị cô lập; 2) Thiếu tự tin; và 3) Mất chủ quyền; đã gây nên *đói chia sẻ, khát cơ hội và nghèo đồng cảm*; và giờ đây là ba vòng hành trì: 1) Tâm tuệ Lãnh đạo; 2) Pháp thuật Quản trị; 3) Chủ quyền sinh kế của Cộng đồng, đã và đang thêu dệt nên ‘*doanh nhân cộng đồng*’ - một loại hình doanh nhân mà từ điển chưa có tiền nghĩa. Tất cả, mọi sự nỗ lực của muôn dòng sông dân sự sẽ đổ về biển cả bao la mà ở đó, 5 tiền tố LISO vô sinh vô diệt của tạo hóa trao tặng bình đẳng cho muôn loài đang hiện hữu ngay trong giáo pháp liên minh LISO.

Nhân truyền bằng cách nào? Pháp truyền từ đâu? Dưỡng Đạo bằng cách nào? Nội dung này được trình bày tại một cuộc tổng kết mở rộng vào cuối tháng 6 năm 2016 của SPERI dưới sự phản biện của Hội đồng Viện SPERI và Hội đồng Liên minh LISO./.

¹ Nhân truyền là Tâm tuệ kế cận (những nông dân nông cốt, những lãnh đạo trẻ của cộng đồng, của các tổ chức liên thể hệ gia pháp TEW)

² Pháp truyền là Phương pháp luận tiếp cận gia pháp TEW, tiếp tục tôn sư trọng đạo đối với những bài học vô giá mà TEW đúc kết trong cả cuộc đời được sống, được thương yêu và được tin cậy bởi các già, các mẹ, các cô, các bác từ cộng đồng và các Hiền nhân của thời đại

³ Dưỡng Đạo là Tiếp tục tình bằng hữu và phụng thờ thiên nhiên, mẹ của muôn loài - một hệ giá trị vô lượng giác vĩnh hằng